

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-12-20
Besvaras senast
2018-01-24

Till statsrådet Heléne Fritzon (S)

2017/18:294 Systemet med gode män och förvaltare

Ungefär 123 000 personer i Sverige företräds av god man, förvaltare eller förordnad förmyndare. De som har behov av ställföreträdare kan vara personer med psykisk sjukdom, olika funktionshinder, demens eller allmänt försvagat hälsotillstånd, barn vars föräldrar inte kan utföra förmyndarskapet eller ensamkommande barn. Överförmyndaren ska vara garanten för den enskildes rättssäkerhet, men antalet personer med behov av mer långtgående stöd har dock stadigt ökat, vilket gjort det svårare för överförmyndare att finna lämpliga ställföreträdare.

Den 1 januari 2015 började nya regler om överförmyndare, gode män och förvaltare att gälla. Förändringarna handlade bland annat om enskilda personers rätt att välja företrädare, länsstyrelsens tillsyn av gode män, gode mäns och förvaltares rätt till utbildning samt krav på deras kompetens och kvalifikationer. Länsstyrelsernas tillsyn över överförmyndarna har tidigare koncentrerats från 21 till 7 länsstyrelser. Det är positivt, men Moderaterna anser att behovet av en mer central tillsyn på sikt är stort mot bakgrund av växande problem som uppmärksammats ute i landet. Likaså bör administrativa arrangemang vara centraliserade.

I december 2017 publicerade Riksrevisionen granskningsrapporten *Tillsyn av ställföreträdare och överförmyndare – Statens bristande ansvar för samhällets mest utsatta*. I rapporten ger revisionen regeringen tydlig kritik och pekar på brister på ställföreträdar- och överförmyndarområdet, och det framkommer regelbundet exempel där enskilda personer lidit ekonomisk, personlig eller rättslig skada. Granskningens övergripande slutsats är att staten behöver ta ett mycket tydligare ansvar. Ställföreträdar- och överförmyndartillsynen är ett av mycket få tillsynsområden där det saknas en central myndighet med ett övergripande ansvar.

Moderaterna föreslog i förra årets familjerättsliga motion (motion 2016/17:3143, yrkandena 1–5) åtgärder för en uppföljning av hur lagstiftningen om överförmyndare, gode män och förvaltare fungerar. De konkreta förslagen var att utbildningen för gode män ska förbättras, att tillsynen av gode män skärps, att det införs ett offentligt register för gode män, att det införs ett nationellt blankettsystem för gode män och att det införs it-system för enhetlig redovisning av gode män.

Förslagen bifölls och har tillkännagivits regeringen. Vi förutsätter att regeringen skyndsamt återkommer till riksdagen med förslag på hur detta kan tillgodoses och i det sammanhanget även överväger andra förbättringar av systemet med gode män och förvaltare. Staten har ansvar för att systemet som helhet är rättssäkert.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Heléne Fritzon:

1. När avser regeringen att återkomma till riksdagen med förslag utifrån tillkännagivandet till regeringen?
2. Vilka konkreta åtgärder avser statsrådet och regeringen att vidta för att förbättra systemet med gode män och förvaltare?

.....

Thomas Finnborg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander